

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 30 listopada - 1 grudnia 2015 r. na kierunku teologia

prowadzonym w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów I i II stopnia oraz studiów jednolitych magisterskich realizowanych w formie studiów stacjonarnych na Wydziale Teologicznym Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Jadwiga Kiwerska, członek PKA

członkowie:

- 1. ks. prof. dr hab. Piotr Morciniec, ekspert merytoryczny**
- 2. dr hab. Beata Bilicka, członek PKA, ekspert merytoryczny**
- 3. mgr Małgorzata Piechowicz, ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**
- 4. Patrycja Pilat, ekspert ds. studentów**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku teologia realizowanym na Wydziale Teologicznym Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez PKA na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz drugi. Poprzednia wizytacja w 2010 r. zakończyła się wynikiem pozytywnym, bez uwag i zaleceń.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych			X		
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Uwaga! Wystawione oceny odnoszą się do wszystkich poziomów kształcenia

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

--

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

**Ocena spełnienia kryterium 1:
W PEŁNI**

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia, która jest zgodna z misją Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie oraz ze strategią rozwoju ChAT na lata 2012-2017. Jako pierwszy wydział teologiczny w Polsce jednostka wprowadziła w ramach teologii studia I i II stopnia. Realizowany jest też przemyślany program kształcenia na kierunku teologia, zgodny z potrzebami sformułowanymi przez Kościoły zrzeszone w Polskiej Radzie Ekumenicznej, umożliwiający kształcenie interdyscyplinarne i osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Program ten posiada także pierwszorzędne znaczenie dla Kościołów, dla których kształceni są studenci jednostki.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

- Sugeruje się wprowadzenie na ocenianym kierunku przedmiotów ogólnouczelnianych, zgodnie z

wymogami rozporządzenia w sprawie warunków prowadzenia studiów;

- zaleca się korektę liczby punktów ECTS w przypadkach (nielicznych) przeszacowania czasu pracy studenta i uzgodnienia liczby punktów w przedmiotach z identyczną liczbą godzin wykładowych, przy zachowaniu pewnych różnic wynikających z innej liczby egzaminów;
- należy staranniej opracować i w pełni wdrożyć procedury uznawania efektów kształcenia osiągniętych poza Uczelnią.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Chrześcijańska Akademia Teologiczna posiada swoją specyfikę ekumeniczną i ponadwyznaniową, co wybrzmiało w misji uczelni i realizowane jest programowo na ocenianym kierunku. Wyraża się to w urzeczywistnianiu tolerancji, dialogu religijnego i kulturowego oraz spotkaniach różnych tradycji - nie tylko religijnych. ChAT jest uczelnią z dwoma załadowanymi wydziałami, stąd Wydział Teologiczny jest wiodącą jednostką w realizacji celów strategicznych Uczelni określanych we współpracy z Kościołami chrześcijańskimi. Koncepcja kształcenia na kierunku teologia zgodna jest z misją i strategią rozwoju uczelni. Obecnie wizytowany kierunek prowadzony jest zarówno na poziomie wygaszanych jednolitych studiów magisterskich, jak i na poziomie studiów I oraz II stopnia. W ostatnich dwóch latach nie było już naboru na studia jednolite magisterskie. Wprowadzenie studiów dwustopniowych podyktowane zostało potrzebą dopasowania studiów do wymogów procesu bolońskiego (wg deklaracji: wprowadzenie najlepszych wzorców międzynarodowych), było ponadto zgodne z potrzebami rynku pracy, gdyż na II stopień kierunku teologia przyjmowani są w dużej mierze absolwenci seminarium duchownych prowadzonych przez Kościoły zrzeszone w Polskiej Radzie Ekumenicznej. Koncepcja kształcenia teologów, duchownych nierzymskokatolickich stanowi odpowiedź na wyzwania niżu demograficznego, będącego dodatkowym impulsem do prowadzenia polityki zapewnienia wysokiej jakości edukacji akademickiej. W jednostce korzysta się z dobrych wzorców czerpanych z doświadczeń międzynarodowych w ramach Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej. Wysoka jakość kształcenia i akademickość, wyznaczone jako cele strategiczne Uczelni, są w ocenianej jednostce skutecznie wprowadzane w życie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1:

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia w pełni odpowiada misji i strategii Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej. Oceniana jednostka jako wiodąca w Uczelni, gdzie istnieją tylko dwa wydziały, w pełni realizuje jej cele strategiczne. Podwójna troska o zapewnienie jakości zarówno ze strony Władz jednostki, jak i Kościołów chrześcijańskich zlecających kształcenie swoich duchownych i pracowników różnych instytucji przekłada się na koncepcję edukacji akademickiej. Kształcenie to jest - ze względu na specyfikę Uczelni - wyraźnie zindywidualizowane.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Specyfika umocowania ocenianego kierunku, czyli ściśle powiązanie z przyszłymi pracodawcami - Kościołami zrzeszonymi w Polskiej Radzie Ekumenicznej oraz innymi wspólnotami, pozostającymi poza nią, a także z instytucjami charytatywnymi i edukacyjnymi tych Kościołów,

sprawia, że plany i strategia rozwoju kierunku nawiązują do tej zależności. Specjalizacje w ramach kierunku definiowane są przez przynależne Kościoły jako: teologia prawosławna, starokatolicka, ewangelicka i protestancka oraz teologia tradycji wyznaniowych. Podjęta próba rozszerzania oferty edukacyjnej o specjalność hymnologia i ikonografia nie wzbudziła wystarczającego zainteresowania kandydatów. Kształcenie zarówno na studiach jednolitych magisterskich, jak i na studiach I i II stopnia na wizytowanym kierunku spełnia standardy kształcenia akademickiego. Decyzja o wygaszaniu studiów jednolitych magisterskich na rzecz dwustopniowych (I i II stopień teologii) – Uchwała nr 53/2014 Senatu ChAT – podyktowana była oczekiwaniami otoczenia społecznego oraz wymogami rynku pracy. Interesariusze zewnętrzni (zwierzchnicy Kościołów) zgłosili potrzebę uzupełnienia przez absolwentów niektórych seminariów duchownych wykształcenia teologicznego. Krok ten podjęto z dbałością o jakość kształcenia teologicznego, zachowując tradycyjną strukturę odpowiadającą podstawowym subdyscyplinom teologicznym i odwołując się w tym względzie do odpowiednich wzorców międzynarodowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Mądra polityka perspektywiczna uwzględniająca oczekiwania rynku pracy (Kościół zrzeszone w Polskiej Radzie Ekumenicznej) sprawia, że z jednej strony bierze się pod uwagę owe potrzeby otoczenia społeczno-religijnego, z drugiej zaś - nie ulega się pokusie tworzenia nowych specjalności, zwłaszcza nie związanych z rynkiem pracy. Równocześnie jednak plany rozwoju otwarte są na zmiany dokonujące się w ramach nauk teologicznych (badanie tendencji w teologii zagranicznej i czerpanie ze sprawdzonych tam modeli).

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Jednostka prawidłowo przyporządkowuje oceniany kierunek studiów do obszaru nauk humanistycznych oraz wskazuje jako dziedzinę nauki teologiczne. Do tego obszaru i dziedziny odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 roku w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. 2011 nr 253 poz. 1520).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Z formalnego punktu widzenia (przypisanie do obszaru i dziedziny) kryterium spełnione jest jednoznacznie. Merytorycznie efekty kształcenia odnoszą się do wskazanej dziedziny.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku

studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1. Opis stanu faktycznego

Efekty kształcenia na studiach I i II stopnia dla kierunku teologia (profil ogólnoakademicki) zostały szczegółowo przedstawione w Załączniku do Uchwały 62a/2014 z 29.05.2014 r. – i są zgodne z wymogami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r., art. 2, ust. 2, pkt 14b oraz spójne z wybranymi efektami kształcenia obszaru i dziedziny, określonymi w KRK. Potwierdza to tabela pokrycia obszarowych efektów kształcenia przez efekty kierunkowe – wraz z ich przyporządkowaniem do poszczególnych modułów, przedstawiona w Dokumentacji programu kształcenia (Załącznik od Uchwały RWT ChAT 71/2014 z 25.09.2014, a po korekcie: Załącznik do Uchwały 44/2015 z 24.09.2015). Poprawne jest odniesienie efektów przypisanych do poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych.

Z efektami kierunkowymi dobrze korespondują na ogół poprawnie wykonane sylabusy poszczególnych przedmiotów. Pojawiające się w pojedynczych przypadkach niewielkie błędy są konsekwentnie korygowane.

Efekty kształcenia sformułowano w sposób zrozumiały i pozwalają na stworzenie systemu ich weryfikacji. Potwierdza to Uchwała Senatu 43/2014 z dnia 29 maja 2014 r. z Załącznikami 1-8, korygująca zakładane efekty kształcenia na kierunku teologia. Także zdaniem studentów, efekty kształcenia są sformułowane w sposób zrozumiały, a odpowiednie metody weryfikacji umożliwiają rzetelne sprawdzenie stopnia ich osiągnięcia.

W ramach studiów I stopnia student zdobywa uprawnienia pedagogiczne do nauczania religii w szkołach. Efekty kształcenia w tym zakresie zgodne są z wymogami określonymi w odpowiednim rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17.01.2012 w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Opis efektów kształcenia przygotowany został zgodnie z zasadami wprowadzania Krajowych Ram Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku uwzględniają zdobywanie pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych, niezbędnych w działalności badawczej, pracy zawodowej i dalszej edukacji akademickiej.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

- W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.
- Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*
- Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące

podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

- Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.
- Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*
- Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*
- Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*
- W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.
- Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Opis stanu faktycznego

(1.5.1.) Program studiów jest dostosowany do warunków określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. 2012, poz. 131). Kształcenie na poziomie studiów I stopnia obejmuje przygotowanie – w ramach Modułu Przygotowania Pedagogicznego – do pracy jako nauczyciela religii w placówkach oświatowych, zwłaszcza w szkołach (także uwzględnia ono wymogi określone w powyższym Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela).

(1.5.2.) Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia (zob. Dokumentacja programu kształcenia), zapewniając spójność efektów kształcenia z treściami programowymi. Efekty odzwierciedlają współczesną metodologię badań teologicznych prowadzonych w obszarze nauk humanistycznych i aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie. Treści programowe uwzględnione w programie studiów na kierunku teologia na poziomie studiów

I stopnia zgodne są z ramowymi treściami kształcenia opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r.) i realizowane są w ramach Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego i dydaktycznego. Prace dyplomowe na ocenianym kierunku na studiach jednolitych magisterskich oraz na studiach I i II stopnia na kierunku teologia w ChAT są co do tematyki i metodyki oraz stawianych im wymagań zgodne z koncepcją kształcenia oraz z zakładanymi efektami kształcenia, odpowiadają profilowi kształcenia w zakresie nauk teologicznych.

(1.5.3.) Samodzielne uczenie się studenta obejmuje indywidualne lub w grupach przygotowanie do zajęć, szczególnie do ćwiczeń, kolokwiów i egzaminów oraz zapoznanie się z wymaganą literaturą. W ramach prac zaliczeniowych - semestralnych lub etapowych studenci przygotowują własne analizy problemowe i badawcze w formie pisemnej lub prezentacji (zob. ocena prac etapowych). Na studiach I stopnia prowadzone jest seminarium dyplomowe w wymiarze 60 godzin, na studiach II stopnia seminarium magisterskie - 120 godzin. W ramach seminariów wymagany jest poważny nakład pracy własnej wyceniany odpowiednio na 8 i 18 ECTS (2 punkty ECTS wypracowywane są w ramach zajęć z nauczycielem akademickim). Studia I stopnia kończą się pracą dyplomową, która poświadcza zdobycie podstawowych umiejętności badawczych. Z kolei na studiach II stopnia i jednolitych magisterskich student wprowadzany jest w badania naukowe, które powinny być spójne z badaniami prowadzonymi przez promotora i odpowiadać zainteresowaniom naukowym studenta (zob. Regulamin wykonywania i oceniania prac dyplomowych w jednostce, uchwalony przez Radę Wydziału Teologicznego ChAT 25 kwietnia 2013 r.).

W ocenie studentów, stosowane metody kształcenia akademickiego motywują i zachęcają do pogłębiania wiedzy. Ponadto, ze względu na niewielką liczbę studentów kierunku, stosowane metody dydaktyczne zarówno w ramach zajęć ćwiczeniowych, jak i wykładowych zakładają aktywizację studentów do dyskusji i wymiany poglądów.

(1.5.4.) Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia. Program studiów I stopnia umożliwia zdobycie 184 ECTS, II stopnia - 120 ECTS, zaś wygaszanych jednolitych studiów magisterskich - 300 ECTS. System weryfikacji punktów ECTS został opisany w Dokumentacji programu kształcenia. Przyznawane punkty ECTS uwzględniają nakład pracy studenta, co potwierdza ich przypisanie do poszczególnych modułów i przedmiotów.

(1.5.5.) Punktacja ECTS jest na ogół zgodna z zasadami systemu ECTS. Jednak w pojedynczych przypadkach przypisanie punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów różnicowane jest w sposób nie do końca uzasadniony i merytorycznie poprawny, np. podwójna liczba ECTS za taką samą liczbę godzin wykładu. W tych przypadkach Zespół Oceniający rekomenduje rewizję przyznanej punktacji, aby urealnić wymagania dotyczące nakładu pracy własnej studenta. Program studiów na ocenianym kierunku i w odniesieniu do wszystkich specjalności odpowiada wymogowi realizacji ponad 50% ogólnej liczby ECTS w ramach modułów i przedmiotów, które są powiązane z prowadzonymi na Wydziale Teologicznym badaniami w dziedzinie nauk teologicznych. W zakresie przygotowania pedagogicznego punktacja ECTS na ocenianym kierunku na poziomie studiów I stopnia jest zgodna z wymaganiami opisanymi w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r., p. 3. Realizacja modułów kształcenia).

(1.5.6.) Program kształcenia na kierunku teologia ChAT (zob. Dokumentacja programu kształcenia) zakłada uzyskanie ponad 30% ogólnej liczby ECTS w ramach modułów i przedmiotów do wyboru, m.in. poprzez wybór modułów specjalnościowych, seminariów dyplomowych i języków obcych m.in. spośród nowożytnych i klasycznych. W opinii studentów wybór modułów i przedmiotów

jest w pełni dobrowolny, a zajęcia są prowadzone nawet, gdy niewielka grupa osób dokona ich wyboru. Na Wydziale nie wprowadzono natomiast - jak dotąd - wykładów ogólnouczeniowych. Wprawdzie na Uczelni dwuwyziałowej ich znaczenie jest marginalne, skoro studenci kierunku teologia i tak uczestniczą w części zajęć (Moduł Przygotowania Pedagogicznego) na Wydziale Pedagogicznym. Tym niemniej rekomenduje się przygotowanie oferty przedmiotów ogólnouczeniowych do wyboru, z której będą mogli skorzystać studenci ocenianego kierunku.

(1.5.7.) Program studiów na kierunku teologia posiada zrównoważoną liczbę godzin wykładowych i ćwiczeniowych oraz zróżnicowane formy prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zapewnia to osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności prowadzenia badań i kompetencji społecznych. Profil Uczelni oraz zadanie kształcenia studentów dla potrzeb Kościołów innych niż Kościół rzymsko-katolicki oznacza w praktyce niewielkie grupy studentów na poszczególnych specjalnościach, a co za tym idzie, zindywidualizowaną opiekę nauczycieli akademickich nad studentami. Nie ma też potrzeby podziału poszczególnych roczników na mniejsze grupy ćwiczeniowe. Studenci wyrazili opinię, iż niewielka ich liczba na kierunku ułatwia bezpośredni kontakt z prowadzącymi zajęcia, zaś obciążenie wynikające z programu studiów w poszczególnych semestrach jest porównywalne. Zwrócili jednak uwagę, że częste zmiany planu zajęć są dla nich znacznym utrudnieniem. Wydział nie prowadzi kształcenia na odległość.

(1.5.8.) Program studiów na kierunku teologia I stopnia i jednolitych magisterskich uwzględnia dwa rodzaje praktyk zawodowych: pedagogiczną i kościelną, zaś na studiach II stopnia - praktykę kościelną. Zasady realizacji praktyk opisano w Dokumentacji programu kształcenia. Praktyki kościelne odpowiadają specyfice kształcenia dla potrzeb Kościoła zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej i stąd realizowane są w instytucjach wyznaniowych, zaś praktyki pedagogiczne odbywają się w instytucjach edukacyjnych. Praktyki obejmują wszystkich studentów, którzy wybierają miejsca praktyk zgodnie ze swoim wyznaniem i wskazaniami przyszłych pracodawców. Praktykom przypisano efekty kształcenia. W przypadku praktyk pedagogicznych przypisane im efekty kształcenia, oraz wymiar i zakres odpowiadają standardom kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r.).

Nadzór na praktykami sprawują kierownicy praktyk, odpowiedzialni za ich organizację i weryfikację efektów kształcenia. Potwierdzenie zaliczenia praktyk kierownicy dokonują na podstawie dziennika praktyk i rozmowy oceniającej. Zarówno studenci, jak i opiekunowie praktyk podlegają ocenie drogą ankiet. Zaś uzyskane oceny i formułowane wnioski służą do poprawy jakości praktyk. Zdaniem studentów, organizacja praktyk jest prawidłowa, a ich skala wystarczająca.

(1.5.9.) Ze względu na specyfikę studiów studenci kształcą się w językach niezbędnych do pracy teologicznej, zależnie od wyznania: greckim, hebrajskim, łacińskim, staro-cerkiewnosłowiańskim (każdy po 10 ESCT). Ponadto program studiów I stopnia i jednolitych magisterskich zakłada naukę wybranego języka obcego na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i te języki określa się jako konferencyjne. Na studiach II stopnia i jednolitych magisterskich wykładane są pojedyncze przedmioty teologiczne w formie konwersatoriów w wybranym języku nowożytnym (w zależności od specjalizacji). W opinii studentów poziom zajęć prowadzonych w języku obcym jest wysoki. Każdego roku odbywają się także wykłady i ćwiczenia prowadzone przez zagranicznych nauczycieli, w postaci kilkudniowych bloków zajęciowych. Na kierunku (szczególnie na specjalizacji teologia prawosławna) kształcą się dość liczna grupa studentów z Ukrainy. Studenci i nauczyciele akademicy mogą uczestniczyć w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus+. Na kierunku kształcą się także stypendyści z zagranicznych instytucji kościelnych, aktualnie na ocenianym kierunku studiuje m.in. grupa studentów z Izraela.

Studentom z zagranicy umożliwia się indywidualne dostosowanie planu studiów do ich pobytu na uczelni, czyli Indywidualny Program Studiowania (IOS).

2. Ocena spełnienia kryterium 1.5 z uwzględnieniem kryteriów 1.5.1 – 1.5.9.

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Realizacja, a zwłaszcza indywidualizacja procesu dydaktycznego jest poprawna i profesjonalna. Program studiów na I stopniu ocenianego kierunku oraz na jednolitych studiach magisterskich odpowiada standardom kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 17 stycznia 2012 r. Dobór treści programowych jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia, także w zakresie przygotowania pedagogicznego i związanych z nim praktyk pedagogicznych. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia, zaś stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, motywują do pogłębiania wiedzy oraz aktywizują studentów. Punktacja ECTS jest zasadniczo zgodna z zasadami systemu ECTS. Pojawiające się sporadycznie przeszacowania zakresu pracy własnej studenta (rozbudowane punkty ECTS) oraz pominięcie - jak dotąd - w ofercie kierunku (na Uczelni 2-wydziałowej) wykładów ogólnouczelnianych nie zmienia pozytywnej oceny programu studiów, organizacji i realizacji programu kształcenia. Program studiów na kierunku teologia ChAT posiada zrównoważoną liczbę godzin wykładowych i ćwiczeniowych oraz zróżnicowane formy prowadzenia zajęć dydaktycznych. Zapewnia to osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Zindywidualizowana opieka nauczycieli akademickich nad studentami ze względu na niewielkie grupy studentów poszczególnych specjalności pozwala na optymalizację procesu kształcenia. Na uznanie zasługuje kształcenie w językach obcych, zarówno starożytnych, jak i współczesnych.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

(1.6.1.) Kryteria i zasady rekrutacji na ocenianym kierunku określają uchwały rekrutacyjne Senatu ChAT. Na rok bieżący jest to Uchwała Senatu ChAT 61/2014 wraz z Załącznikami 1-2. Rekrutacja kandydatów na studia I stopnia odbywa się na podstawie konkursu świadectw maturalnych, a na studia II stopnia – na podstawie dyplomów ukończenia studiów I stopnia. Dla zapewnienia równych szans na kierunku oferuje się zindywidualizowane sposoby studiowania (ITS oraz IOS), wsparcie dla niepełnosprawnych oraz pomoc psychologiczną. W opinii studentów zasady rekrutacyjne zostały określone w sposób, który umożliwia dobór odpowiednio przygotowanych kandydatów na studia. Zasady te zapewniają także równe szanse podjęcia studiów oraz są sprawiedliwe i obiektywne. Informacje na temat procesu rekrutacji są powszechnie dostępne i wyczerpujące (m.in. strona internetowa Uczelni). Pozytywnym przykładem zapewnienia równych szans i udzielenia szczególnego wsparcia było umożliwienie studiowania więźniowi w trakcie odbywania długoletniej kary pozbawienia wolności. Oceniany kierunek, udzielając odpowiedniego wsparcia, stwarza też szansę podjęcia kształcenia przez studentów będących w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej.

(1.6.2.) Senat ChAT Uchwałą z dnia 28 maja 2015 r. przyjął Regulamin potwierdzania efektów uczenia się, zaś Rada Wydziału Teologicznego ChAT Uchwałą z dnia 24 września 2015 r. powołała Wydziałową Komisję do Spraw Potwierdzania Efektów Uczenia się, której zadaniem jest m.in. opracowanie szczegółowych zasad i warunków potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Dla doskonalenia tego procesu przedstawiciel Władz Wydziału Teologicznego uczestniczył w październiku 2015 r. w konferencji Instytutu Badań Edukacyjnych pt. „Potwierdzanie efektów uczenia się w szkolnictwie wyższym. Narzędzia pracy organizatorów, doradców i ewaluatorów”. Pewien problem stanowi jednak sprzeciw niektórych zwierzchników Kościołów (ewentualnych przyszłych pracodawców) wobec możliwości potwierdzania efektów kształcenia zdobytych poza ChAT. W uzasadnieniu wskazywali oni na możliwość zmniejszenia liczby nowych umiejętności i kompetencji, które uzyskają ich przyszłe kadry. Władze kierunku prowadzą negocjacje w tej materii.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Analiza przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów rekrutacji określonych w Uchwale Senatu pozwala stwierdzić, iż nie zawierają one żadnych przepisów dyskryminujących jakichkolwiek kandydatów i przestrzegają zasady równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku. Postępuje też proces wdrażania weryfikacji efektów kształcenia zdobytych poza Uczelnią, podjęto nawet odpowiednie kroki formalne w tym względzie, a także prowadzone są negocjacje zmierzające do akceptacji takich rozwiązań przez interesariuszy zewnętrznych i przyszłych pracodawców zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Opis stanu faktycznego

(1.7.1.) Sprawdzanie i ocenianie zakładanych efektów kształcenia na kierunku teologia odbywa się na podstawie prac etapowych, zaliczeń na ocenę, egzaminów oraz pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Każdemu modułowi i przedmiotowi przypisane zostały efekty kształcenia podlegające weryfikacji, dotyczy to także języków obcych. W opinii studentów obowiązujące metody weryfikacji efektów kształcenia są właściwie dostosowane do tematyki przedmiotu i typu zajęć. W odniesieniu do ćwiczeń sprawdzanie osiągnięcia efektów kształcenia realizowane jest na bieżąco, poprzez ocenę przygotowania do zajęć i aktywności studentów na zajęciach. Weryfikacja odbywa się także poprzez kolokwia, prace pisemne i prezentacje. Z kolei efekty kształcenia osiągnięte podczas wykładów sprawdzane są najczęściej w formie egzaminów. Opinie studentów potwierdzone zostały podczas wizytacji przez analizę zapisów z sylabusów przedmiotowych, w

których znajdują się poprawne opisy weryfikacji efektów, a także przez ocenę prac dyplomowych oraz przez hospitacje zajęć. Procedury regulujące proces dyplomowania określa Regulaminem wykonywania i oceniania prac dyplomowych w Wydziale Teologicznym ChAT. Zespół Oceniający stwierdza, że proces dyplomowania przebiega prawidłowo i obiektywnie - potwierdza to zgodność wystawianych ocen z opiniami analizujących te prace ekspertów.

(1.7.2.) W opinii studentów nauczyciele akademicy zachowują bezstronność i obiektywizm, niezależnie do formy sprawdzania efektów kształcenia. Praktyki zawodowe pozwalają na włączenie do tego procesu interesariuszy zewnętrznych, co jest tym ważniejsze, że są nimi przyszli pracodawcy. Na ocenianym kierunku stosowane są przejrzyste kryteria zapewniające transparentność systemu oceniania. Regulamin studiów przyznaje możliwość przystąpienia do egzaminu komisyjnego studentowi zgłaszającemu zastrzeżenia co do bezstronności; także określa formy, tryb oraz przebieg zaliczenia lub egzaminu. W przypadku egzaminów dyplomowych - zdający staje przed komisją, odpowiada na pytania postawione przez promotora, recenzenta i przewodniczącego komisji. Pytania odnoszą się zarówno do teologii jako studiowanej dyscypliny naukowej, jak i do tematyki przedłożonej pracy dyplomowej. Analiza prac etapowych i dyplomowych, dokonana przez Zespół Oceniający, potwierdziła ich odpowiednio wysoki poziom oraz rzetelność ocen.

Nie prowadzi się kształcenia na odległość.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem podkryteriów od 1.7.1. do 1.7.2 **W PEŁNI**

3. Uzasadnienie oceny

Na ocenianym kierunku stworzony został system oceniania zapewniający równe traktowanie wszystkich studentów oraz bezstronność i obiektywizm oceny. Obowiązujący system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia możliwość właściwej oceny stopnia ich osiągnięcia. Zdaniem studentów, obowiązujące metody weryfikacji są adekwatne do formy zajęć dydaktycznych oraz realizowanej tematyki.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 2: **W PEŁNI**

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Liczba i struktura kompetencji nauczycieli wliczanych do minimum na każdym poziomie kształcenia nie budzi wątpliwości. Ich dorobek naukowy oraz doświadczenie dydaktyczne zapewniają realizację programu studiów oraz są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Z kolei polityka kadrowa wspiera indywidualny rozwój nauczycieli akademickich. Prowadzone badania są spójne z efektami kształcenia na kierunku teologia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2 **Brak**

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów

o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Ze względu na wygaszanie jednolitych studiów magisterskich (już 2 lata temu zakończono nabór) uwaga Zespołu Oceniającego skupiła się w tym miejscu na studiach I i II stopnia. I tak w skład minimum kadrowego ocenianego kierunku teologia wchodzi 24 osoby, w tym: 9 doktorów, 10 doktorów habilitowanych i 5 profesorów. Minimum kadrowe jest zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. Spełnione są również przepisy § 13 pkt. 1 oraz § 13 pkt. 2 powyższego rozporządzenia.

Struktura minimum kadrowego dla poszczególnych stopni studiów wygląda następująco: studia I stopnia - 6 doktorów, 10 doktorów habilitowanych, 3 prof.; studia II stopnia - 6 doktorów, 5 doktorów habilitowanych, 3 profesorów. Skład minimum kadrowego dla studiów I stopnia w ocenianej jednostce odpowiada wymaganiom określonym w § 14 pkt. 1 powyższego rozporządzenia oraz – dla studiów II stopnia - wymaganiom określonym w § 15 pkt. 1.

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe (czyli 24) do liczby studentów kierunku (135) spełnia wymaganie § 17 ust. 1 pkt. 2 wspomnianego rozporządzenia i wynosi 1:5,62.

Wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego zatrudnione są w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie z wymogami art. 9a ust. 1 ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym oraz spełniają warunki określone w art. 112a powyższej ustawy.

Nauczyciele akademicki ocenianej jednostki stanowią wystarczającą i kompetentną kadrę zapewniającą minimum kadrowe dla prowadzenia studiów teologicznych I oraz II stopnia w specjalnościach: teologia ewangelicka, teologia prawosławna, teologia protestancka, teologia starokatolicka, teologia tradycji wyznaniowych. Wymagania formalne odnoszące się do minimum kadrowego określone w rozporządzeniu oraz ustawie, zostały spełnione całkowicie. Znaczący dorobek naukowy nauczycieli akademickich należących do minimum kadrowego zapewnia dobrą realizację treści zawartych w programie kształcenia w obszarze nauk humanistycznych i w dyscyplinie nauk teologicznych.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Liczba i struktura kompetencji nauczycieli wliczanych do minimum studiów I i II stopnia nie budzi wątpliwości. Ich dorobek naukowy zapewnia realizację programu studiów.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

1. Opis stanu faktycznego

Nauczyciele akademicki studiów I i II stopnia na ocenianym kierunku posiadają znaczący dorobek naukowy odpowiadający obszarowi kształcenia w zakresie nauk humanistycznych i w dyscyplinie nauk teologicznych. Zainteresowania badawcze nauczycieli akademickich są koherentne z programem kształcenia na ocenianym kierunku w zakresie zajęć realizowanych na poszczególnych specjalnościach. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku teologia, zarówno należących do minimum kadrowego, jak i tych spoza minimum, jest znaczący i odpowiada założeniom programu kształcenia oraz efektom kształcenia.

Należy podkreślić kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, gwarantujących

odpowiedni poziom kształcenia i osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Potwierdzają to nie tylko wrażenia wyniesione przez Zespół Oceniających z hospitacji, ale przede wszystkim oceny okresowe nauczycieli akademickich dokonane na podstawie ankiet ewaluacyjnych zajęć dydaktycznych i hospitacji prowadzonych przez przełożonych. Z dokumentacją tą Zespół Oceniający mógł się zapoznać. Nauczyciele akademicy podnoszą swoje kompetencje dydaktyczne, uczestnicząc w szkoleniach z zakresu dydaktyki szkoły wyższej (*Dydaktyka szkoły wyższej*, 13.03.2014 r. oraz *Projektowanie zajęć dydaktycznych i przygotowanie sylabusów*, 25.03.2015 r.).

W ocenianej jednostce nie realizuje się zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2.

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Kadra akademicka dysponuje znaczącymi kompetencjami naukowymi w zakresie prowadzonych w ocenianej jednostce specjalnościach: teologia ewangelicka, teologia prawosławna, teologia protestancka, teologia starokatolicka, teologia tradycji wyznaniowych. Nauczyciele akademicy są dobrze przygotowani do prowadzenia zajęć dydaktycznych, systematycznie podnoszą swoje kompetencje. Dorobek naukowy i doświadczenie dydaktyczne nauczycieli jest adekwatny do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Polityka kadrowa opiera się na zasadach obowiązujących w całej Uczelni. Podstawą jest ocena indywidualnego rozwoju naukowego pracownika (służy temu ocena okresowa nauczycieli akademickich) oraz opinia o efektach jego pracy dydaktycznej (na podstawie ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć). Potencjał naukowy nauczycieli akademickich jest znaczący, widać także indywidualny rozwój naukowy kadry wliczanej do minimum kadrowego. Dowodem tego są awanse naukowe w ciągu ostatnich pięciu lat. I tak tytuł profesora zdobyło 2 pracowników, habilitacje zrobiło 3 przedstawicieli kadry, doktoraty - 5. Jednostka wspiera rozwój naukowy kadry akademickiej, nawiązując do zasad obowiązujących w tym zakresie na Uczelni. Z rozmów przeprowadzonych przez Zespół Oceniający z pracownikami naukowo-dydaktycznymi wynikało, że generalnie poprawia się polityka kadrowa zachęcająca do zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych - w 2015 r. wprowadzono zasady premiowania działalności naukowej z funduszu nagród (uchwała Senatu ChAT z dnia 24 września 2015 r.); przed 2015 r., ze względu na niską dotację, stosowano jedynie dodatki funkcyjne.

Pozycja naukowa kadry, jej dorobek i wyniki oceny pracy dydaktycznej stanowią podstawę podziału zajęć na Wydziale Teologicznym.

Władze jednostki są zainteresowane umiędzynarodowieniem kadry naukowo-dydaktycznej. Dlatego pracownicy są zachęceni do wyjazdów zagranicznych i rozwijania kontaktów międzynarodowych. Studenci oraz pracownicy naukowcy uczestniczą w dwóch programach międzynarodowych: Erasmus oraz Erasmus+. Wyjazdy zagraniczne dofinansowywane są także przez poszczególne Kościoły. Pracownicy są w miarę aktywni na arenie międzynarodowej – uczestniczą w konferencjach międzynarodowych, prowadzą zajęcia za granicą (m.in. w Niemczech i na Słowacji: w 2013 r. – 3 osoby, w 2014 r. – 3 osoby), publikują w językach obcych. Nie wyjeżdżają jednak na staże krajowe i zagraniczne. W efekcie – jak podkreślali pracownicy naukowcy obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym - nie wykorzystują oni w pełni istniejących możliwości. Zwłaszcza że Wydział Teologiczny prowadzi wymianę z zagranicznymi ośrodkami

akademickimi (umowy partnerskie) w: Tesalonikach, Bonn, Bernie, Mińsku, Smoleńsku. Na Wydziale Teologicznym, w ostatnich pięciu latach prowadzili wykłady liczni i uznani w świecie naukowym goście zagraniczni (18 osób).

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Polityka kadrowa wspiera indywidualny rozwój nauczycieli akademickich, którzy są aktywni na arenie międzynarodowej, jednakże niepokoi brak wyjazdów na staże krajowe i zagraniczne. Liczba wyjazdów zagranicznych nie jest imponująca, aczkolwiek w ocenie spełnienia kryterium 2.3 należy uwzględnić fakt, iż Wydział Teologiczny jest małą jednostką. Wydział jest otwarty na wymianę międzynarodową, aczkolwiek nie ma zbyt wielu chętnych studentów, którzy chcieliby podjąć w Polsce studia teologiczne na ChAT.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Oceniana jednostka prowadzi badania naukowe w obszarze nauk humanistycznych, w dziedzinie i dyscyplinie nauki teologiczne, do których przyporządkowane są efekty kształcenia. Badania realizowane są w ramach działalności statutowej i obejmują corocznie projekty badawcze finansowane z dotacji podmiotowej na utrzymanie potencjału badawczego Wydziału Teologicznego. Wyniki badań znajdują odzwierciedlenie w wydawnictwach polskich i zagranicznych, również czasopismach wysoko punktowanych (ERIH) – np. od 1959 r. wydawany jest wysoko ceniony „Rocznik Teologiczny”. Pracownicy naukowo-dydaktyczni publikują także w językach obcych, liczba takich publikacji jest znacząca.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.4

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Kadra akademicka ocenianego kierunku jest aktywna naukowo, potwierdzeniem są liczne projekty badawcze i publikacje, również w językach obcych. Prowadzone badania są spójne z efektami kształcenia na kierunku teologia.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Opis stanu faktycznego

Pracownicy naukowo-dydaktyczni wykorzystują prowadzone badania zarówno w projektowaniu, jak i realizacji programu kształcenia. Mamy więc do czynienia ze specjalnym, oryginalnym i nowatorskim doбором treści programowych (zauważalne w sylabusach), jak i odpowiednim pod względem merytorycznym poziomem zajęć dydaktycznym (wrażenia wyniesione z hospitacji). Zajęcia na ocenianym kierunku przydzielane są przede wszystkim zgodnie z dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich, tylko w nielicznych przypadkach dorobek naukowy prowadzących dane zajęcia nie jest ściśle związany z ich przedmiotem (przypomnijmy: katechetyka - ćwiczenia, historia filozofii starożytnej, logika, teoria poznania).

Należy natomiast podkreślić, że wykładowcy starają się łączyć swoje badania z działalnością badawczą studentów, przede wszystkim przygotowujących prace dyplomowe. Fragmenty najlepszych prac magisterskich publikowane są w formie artykułów w „Roczniku Teologicznym”.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.5

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Wysoka aktywność naukowa nauczycieli akademickich przekłada się na aktualizowaną tematycznie dydaktykę. Program studiów teologicznych ma najczęściej bezpośredni związek z kompetencjami kadry i jej zainteresowaniami badawczymi.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

Ocena spełnienia kryterium 3:

W PEŁNI

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Współpraca jednostki z otoczeniem społecznym i pracodawcami rozwija się dobrze, zyskuje też pełne ramy formalne. Prowadzone konsultacje i wypracowane w ich trakcie wnioski pozwalają m.in. na korygowanie efektów kształcenia.

Studia z udziałem podmiotów zewnętrznych prowadzone są w jednym przypadku i na podstawie umowy dwustronnej.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

Brak

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

1. Opis stanu faktycznego

Ze względu na swoją specyfikę Wydział Teologiczny ściśle współpracuje z Kościołami zrzeszonymi w Polskiej Radzie Ekumenicznej, dla których - na kierunku teologia - kształci studentów. Przedstawiciele tych Kościołów są także interesariuszami wewnętrznymi (nauczyciele akademicy), mającymi bezpośredni wpływ na określanie efektów kształcenia i weryfikację stopnia ich realizacji. Opiekunowie obowiązkowych praktyk kościelnych mogą formułować wnioski dotyczące przygotowania studentów do pracy w Kościołach, a zwłaszcza odnoszące się do zakładanych efektów kształcenia. Sporządzają oni także ankiety i notatki służbowe dotyczące przygotowania studentów, choć charakter tych uwag jest głównie praktyczny. Na liście interesariuszy zewnętrznych (2014/15), z którą zapoznali się członkowie Zespołu Oceniającego, znajduje się 28 osób odpowiedzialnych za różne podmioty kościelne; wymieniono tam również formy konsultacji, w których uczestniczyli przedstawiciele otoczenia zewnętrznego. Corocznie sporządza się też „Sprawozdanie z kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi”, w którym zawarte są wnioski pozytywne, negatywne, sugestie wobec ChAT oraz wyniki analizy ankiet (ostatnia z dn. 19.09.2015). Przeprowadzone konsultacje zaowocowały skorygowaniem efektów kształcenia - m.in. usunięto efekty dublujące się. Ponieważ studia I i II stopnia prowadzone są dopiero drugi rok, nie było więc na razie możliwości przeprowadzenia ich pełnej weryfikacji przez pracodawców. Sugestie dotyczyły zatem głównie wygaszanych jednolitych studiów magisterskich. O akceptacji jakości kształcenia przez zwierzchników Kościołów świadczy fakt, że od 80 do 100% absolwentów (zależnie od wyznania) znajduje pracę w swoim Kościele.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1
W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Współpraca jednostki z otoczeniem społecznym i pracodawcami nie tylko dobrze się rozwija, ale uzyskuje coraz bardziej ramy formalne, choćby w postaci notatek służbowych ze spotkań dotyczących programu studiów. Prowadzone konsultacje i wypracowane w ich trakcie wnioski pozwalały m.in. na korygowanie efektów kształcenia.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Opis stanu faktycznego

Tylko w przypadku kształcenia na studiach I stopnia, specjalizacja teologia protestancka, prowadzone jest ono we współpracy z Wyższą Szkołą Teologiczno-Społeczną w Warszawie, a warunki współpracy reguluje umowa dwustronna. Na jej podstawie i w porozumieniu z interesariuszami zewnętrznymi zapewniono w programie tej specjalizacji wzmocnienie modułu przedmiotów konfesyjnych.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.2.
W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Studia z udziałem podmiotów zewnętrznych prowadzone są w jednym przypadku na podstawie umowy dwustronnej. W innych przypadkach współpraca naukowa dotyczy kościelnych instytucji naukowych, wyznaniowych, zwłaszcza zagranicznych, i nie oznacza prowadzenia wspólnych studiów.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

Ocena spełnienia kryterium 4:
ZNACZĄCO

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Infrastruktura, jakkolwiek skromna, gwarantuje studentom podstawowy komfort studiowania, a jednostce - realizację programu kształcenia. Gorzej z prowadzeniem badań naukowych, gdyż kadra wykładowców dysponuje tylko jednym wspólnym pomieszczeniem. Zasoby biblioteczne – pomimo trudności lokalowych – są wystarczające, a dostęp do nich studentów jest bezproblemowy.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

- Obecna infrastruktura zapewnia jedynie minimum warunków studiowania, ale nie prowadzenia badań naukowych w pomieszczeniach uczelni. Niezbędne jest zatem jej udoskonalenie i poszerzenie. Należy więc w miarę szybko zrealizować plany budowy nowej siedziby.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego

Chrześcijańska Akademia Teologiczna mieści się w budynku przy ul. Miodowej 21, należącym do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Pomieszczenia tego obiektu wykorzystywane są zatem zarówno przez Wydział Teologiczny, jak i Wydział Pedagogiczny. Jest to dziesięć audytoriów o zróżnicowanej wielkości: od 15 miejsc (dwie sale) do 80 (jedna sala). Łączna powierzchnia sal wynosi 335 metry kwadratowe. Mniejsze sale (ze względów technicznych) nie posiadają rzutników, ale są w nich zainstalowane telewizory z możliwością podłączenia komputera. W większych salach znajdują się rzutniki multimedialne i tablice interaktywne. Studenci korzystają z pracowni komputerowej wyposażonej w 10 stanowisk. Do dyspozycji kadry akademickiej jest tylko jedno – stosunkowo duże - pomieszczenie, tzw. pokój profesorski, w którym odbywają się także indywidualne konsultacje ze studentami, ale już trudno mówić o komforcie realizacji zadań badawczych. W Uczelni istnieje darmowa sieć Wi-Fi. Jakkolwiek infrastruktura nie jest doskonała, zwłaszcza liczba i wyposażenie sal, to jednak spełnia ona podstawowe warunki do prowadzenia zajęć i realizacji zadań dydaktycznych. Optymizmem napawa fakt, że bliskie realizacji są plany budowy nowego obiektu (w posiadaniu jest już m.in. odpowiedni teren pod budowę, przygotowane są plany architektoniczne oraz zapewnione środki finansowe – gwarantuje to ukończenie budowy w 2018 r.), w którym będą znacznie lepsze warunki do realizacji programu kształcenia. Będzie też można wówczas dostosować infrastrukturę do potrzeb studentów niepełnosprawnych, czego w obecnym obiekcie w niektórych miejscach brakuje, gdyż uniemożliwia to m.in. architektura budynku. Studenci, pomimo dostrzeganych mankamentów infrastruktury, byli zdania, że obecna baza dydaktyczna zapewnia im podstawowy komfort studiowania.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1 – ZNACZĄCO

3. Uzasadnienie oceny

Liczbę i wyposażenie sal należy oceniać - jak na obecne możliwości finansowe i zasoby lokalowe - jako wystarczające do prowadzenia zajęć dydaktycznych, gorzej – z działalnością naukową, gdyż jednostka dysponuje zaledwie jedną wspólną salą dla kadry akademickiej. Ta dość skromna infrastruktura uniemożliwia jednak dalszy rozwój zarówno całej Uczelni, jak i ocenianego kierunku.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci Wydziału Teologicznego korzystają ze zbiorów biblioteki uczelnianej, której zasoby ocenili jako gwarantujące im realizację programu studiów - w bibliotece znajduje się literatura wskazywana w sylabusach. Zasoby są systematycznie wzbogacane. Studenci mogą zarówno wypożyczać książki do domu, jak i korzystać z czytelni, która posiada 20 miejsc oraz 4 stanowiska komputerowe. Katalog biblioteczny, obejmujący księgozbiór pozyskany po 2000 r., dostępny jest on –line, pozostałe zasoby – w katalogu tradycyjnym. Godziny otwarcia biblioteki zostały dostosowane do potrzeb studentów, a system wypożyczania działa prawidłowo. Część zbiorów bibliotecznych, ze względu na trudności lokalowe, przechowywana jest w salach wykładowych. Studenci mogą korzystać z Wirtualnej Biblioteki Nauki z dostępem do baz danych, takich jak: *Elsevier, Springer, Wiley, EBSCO, Nature, Science, Web of Knowledge, SCOPUS*; służą do tego stanowiska komputerowe.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2 W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Zasoby biblioteki odpowiadają potrzebom studentów - mają oni dostęp do literatury, wymaganej przez prowadzących zajęcia. System wypożyczeń funkcjonuje prawidłowo.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

Ocena spełnienia kryterium 5: W PEŁNI

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Studenci otrzymują wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne z uwzględnieniem zasady równego i sprawiedliwego dostępu do oferowanych form wsparcia. Skala i charakter tego wsparcia satysfakcjonują studentów i pozwalają im lepiej odnaleźć się na rynku pracy. Widoczna jest działalność kół naukowych (z ograniczonym wsparciem ze strony Władz), stanowiących ważny „przedsiomek” do pracy naukowej. Studenci pozytywnie oceniają ofertę programów stypendialnych, przygotowaną przez jednostkę.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

- Należałoby doprecyzować kryteria przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów;
- warto byłoby rozważyć kwestię rezygnacji z opłaty za wznowienie studiów.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1. Opis stanu faktycznego

W zgodnej opinii studentów, mogą oni liczyć na pełną pomoc naukową i dydaktyczną ze strony kadry i władz. Nauczyciele akademicki i przedstawiciele Władz jednostki oraz Uczelni są do dyspozycji studentów (w formie dyżurów) w wymiarze odpowiadającym ich potrzebom i oczekiwaniom. Dotyczy to także różnego rodzaju spotkań naukowych i konsultacji. Prowadzący zajęcia służą nie tylko radą, ale też wspierają - w razie potrzeby - literaturą i materiałami dydaktycznymi. Na Wydziale powołani są opiekunowie grup studentów w zależności od specjalności, co także jest elementem polityki wspierania studentów. Tradycją Uczelni są dni adaptacyjne dla studentów pierwszego roku oraz szkolenia z obsługi systemu USOS. Spotkania te - jak podkreślali studenci - służą Władzom Uczelni także popularyzacji wiedzy na temat działań projakościowych.

W zakresie pomocy materialnej jednostka przygotowała *Regulamin przyznawania pomocy materialnej*, którego przepisy są w zasadzie zgodne z przepisami powszechnie obowiązującymi. Wątpliwość budzi § 23 *Regulaminu*, zgodnie z którym Rektor Uczelni, w porozumieniu z samorządem studenckim, może - w przypadku trudności finansowych i zagrożenia wypłat

stypendiów w kolejnych miesiącach - skrócić terminy wypłaty stypendiów lub obniżyć kwotę przyznanych świadczeń. Wydaje się, że organ przyznający świadczenia pomocy materialnej powinien dzielić fundusz w sposób gwarantujący pełną realizację świadczeń.

Na Wydziale świadczenia przyznaje kierownik jednostki. Zgodnie z *Regulaminem przyznawania pomocy materialnej* samorząd studencki może zawioskować o powołanie komisji stypendialnej i przekazanie jej uprawnień do przyznawania świadczeń (samorząd studencki uczestniczy zresztą w tworzeniu wewnętrznie obowiązujących aktów prawnych dotyczących pomocy materialnej oraz wzorów wniosków). Jednak obecny system przyznawania świadczeń jest – zdaniem studentów – satysfakcjonujący, pochwalili też terminowość wypłat stypendiów. Zasady przyznawania stypendium, podobnie jak pozostałych świadczeń zapisanych w *Regulaminie*, są dostępne na stronie internetowej.

Studenci mogą się też ubiegać o stypendium Rektora dla najlepszych studentów (ale bez jasno określonych kryteriów jej przyznawania). Jednostka nie przyznaje stypendiów z własnych funduszy stypendialnych.

System rozpatrywania skarg i wniosków studentów odbywa się w sposób tradycyjny – można zwrócić się do opiekuna grupy, czy prowadzących zajęcia, Władz jednostki, wreszcie do członków samorządu studenckiego.

Jednostka nie posiada własnej stołówki ani domu studenckiego, ale na podstawie umowy zawartej przez Uczelnię studenci korzystają z miejsc w bursie studenckiej Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego oraz w akademikach Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, warunki mieszkania w tych obiektach studenci określili jako dobre.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 14/2015 Rektora ChAT w Warszawie z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie określenia opłat w roku akademickim 2015/2016 opłata za wznowienie studiów po skreśleniu z listy studentów (z wyjątkiem przypadków losowych) wynosi 150 zł, co stanowi prawie dwukrotność opłaty rekrutacyjnej (85 zł). Zgodnie z przepisami umowy zawieranej przez uczelnię ze studentem, jest to opłata dodatkowa; student, który chce się ponownie wpisać na studia, musi także uregulować wcześniejsze opłaty. Katalog usług, za które uczelnia może pobierać opłaty, określa art. 99 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, opłata za wznowienie studiów nie została wymieniona w tym katalogu. Wprowadzenie takiej opłaty (oprócz obowiązku uregulowania wcześniejszych opłat) nie znajduje uzasadnienia w przepisach powszechnie obowiązujących. Student, który nie wniósł w terminie obowiązujących opłat, nie może zostać dopuszczony do zaliczeń i zdawania egzaminów, co stanowi ograniczenie prawa studenta do pobierania nauki.

Studenci mają możliwość udziału w badaniach naukowych, realizowanych w jednostce. Ponadto na Wydziale funkcjonują dwa koła naukowe: Koło Teologów Ewangelickich i Koło Teologów Prawosławnych. Nie posiadają one jednak własnej siedziby, co związane jest z trudnościami lokalowymi Uczelni i dlatego zrozumiałe. Wprawdzie nie dysponują one też funduszami na działalność statutową, jednak mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie swoich przedsięwzięć, co - w opinii przedstawicieli kół naukowych - jest wystarczającym wsparciem ich działalności. Koła wydają gazetkę naukową (Koło Teologów Ewangelickich), organizują konferencje naukowe oraz debaty naukowe, utrzymują kontakt ze środowiskiem kościelnym.

Studenci wybitnie uzdolnieni mają możliwość wnioskować o indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z przyjętym *Regulaminem studiowania według indywidualnego planu studiów i program kształcenia w Wydziale Teologicznym ChAT*.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Studenci otrzymują wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne z uwzględnieniem zasady równego

i sprawiedliwego dostępu do oferowanych form wsparcia. Skala i charakter tego wsparcia satysfakcjonują studentów. *Regulamin pomocy materialnej* w zasadzie jest zgodny z obowiązującymi przepisami. Istnieje niesformalizowany system rozpatrywania skarg i wniosków, który jest jednak aprobowany przez studentów. Studenci mają możliwość indywidualizacji procesu kształcenia. Widoczna jest działalność kół naukowych, korzystających z ograniczonego - ze względu na trudności lokalowe – wsparcia ze strony Władz.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego

Studenci mają możliwość udziału w krajowych i międzynarodowych programach wymiany. Jednostka oferuje wyjazdy w ramach programu ERASMUS+ oraz w ramach umów bilateralnych zawieranych przez Uczelnię. Liczba studentów zainteresowanych udziałem w programach wymiany utrzymuje się na stałym poziomie – kilka osób w roku akademickim. Informacje na temat zasad rekrutacji na oferowane wyjazdy są powszechnie dostępne i znane. Studenci potwierdzili, że zasady te są sprawiedliwe, stwarzające równe szanse udziału w programach mobilności studenckiej. W ich opinii oferta programów wymiany odpowiada potrzebom studentów kierunku teologia. Jest też aktualizowana z uwzględnieniem postulatów studentów. Studenci pozytywnie oceniają też pracę uczelnianego koordynatora programu ERASMUS + . Powracający z programów mobilności studenci, w przypadku różnic programowych między uczelnią a ośrodkiem zagranicznym, są zobowiązani do uzupełnienia liczby ewentualnie brakujących punktów ECTS, wymaganych do zaliczenia roku. Studenci otrzymują informację na temat możliwości udziału w programach wymiany pośrednictwem strony internetowej uczelni, profilu uczelni na portalu społecznościowym, także podczas zajęć oraz w dniach adaptacyjnych.

Na Uczelni edukację akademicką zdobywają studenci z zagranicy, ale ze znajomością języka polskiego.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka uczestniczy w programie wymiany ERASMUS+, prowadzi też dobrą politykę informacyjną w zakresie programów mobilności studenckiej. Funkcjonowanie programu wymiany oraz oferta wyjazdów są dobrze oceniane przez studentów.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1. Opis stanu faktycznego

W jednostce działa Biuro Karier, którego działalność sprowadza się do: pośrednictwa w organizowaniu praktyk i staży studenckich, informowania o ofercie pracy i praktyk, organizowania spotkań z potencjalnymi pracodawcami, organizowania szkoleń w zakresie umiejętności miękkich (np. dokumenty aplikacyjne, autoprezentacja), utrzymywania kontaktów z absolwentami (badanie zawodowych losów byłych studentów – ankietyzacja, weryfikacja wyników, sporządzanie raportów na temat oceny oferty edukacyjnej Wydziału przez absolwentów). Swoją działalność Biuro Karier promuje poprzez internetowe kanały informacyjne Uczelni (strona internetowa, profil na portalu społecznościowym), także umieszczając informacje na tablicy ogłoszeń, podczas zajęć i dni adaptacyjnych oraz poprzez materiały promocyjne.

Studenci mają możliwość bezpośredniego kontaktu z otoczeniem zewnętrznym - niektórzy

prowadzący zajęcia reprezentują środowiska właściwe dla absolwentów kierunku teologia. Wykładowcy to niejednokrotnie przedstawiciele władz kościelnych, dlatego też ze względu na specyfikę kierunku studenci mają możliwość swobodnego kontaktu z otoczeniem zewnętrznym. Koordynatorzy praktyk zwracają szczególną uwagę na kontakt z opiekunami praktyk w środowisku kościelnym, którego przedstawiciele chętnie uczestniczą w procesie kształcenia studentów. Studenci mają również możliwość udziału w spotkaniach osób z innych ośrodków akademickich/partnerskich, wizytujących ChAT.

Na Wydziale działa samorząd studencki. Mimo że nie ma stałego lokalu, ani stałych środków finansowych, to jednak wyrażono pozytywne opinie na temat wsparcia ze strony Władz. Skutecznie ubiega się on o dofinansowanie projektów oraz – w razie potrzeby – może korzystać z pomieszczeń, w którym organizuje swoje imprezy. Samorząd prowadzi działalność głównie w zakresie przygotowania wydarzeń kulturalnych oraz opiniuje akty wewnętrznie dotyczące pomocy materialnej oraz procesu kształcenia.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.3

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem zewnętrznym oraz środowiskiem akademickim. Pewne relacje są zresztą naturalne, biorąc pod uwagę charakter i losy absolwentów ocenianego kierunku. Ważną rolę pełni na tym polu Biuro Karier. Członkowie samorządu pozytywnie ocenili możliwość współpracy z Władzami Wydziału i Uczelni.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1. Opis stanu faktycznego

Do dyspozycji studentów niepełnosprawnych jest kierownik Biura Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, którego zadaniem jest udzielanie wsparcia oraz pomoc w indywidualnych problemach. Uczelnia wprowadziła ponadto *Regulamin stosowania rozwiązań alternatywnych wobec studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie*. Określa on możliwość takiego dostosowania trybu nauki, który pozwoli studentom niepełnosprawnym na podjęcie studiów - studenci niepełnosprawni mogą więc wnioskować o wyrażenie zgody bądź na indywidualny tryb studiowania, bądź na zwiększenie liczby nieobecności na zajęciach oraz zmianę trybu zajęć lub metod weryfikacji efektów kształcenia. *Regulamin* przyznaje studentom niepełnosprawnym prawo do udziału osób trzecich w zajęciach (np. tłumaczy, lektorów, stenotypistów, asystentów) oraz korzystania z dodatkowego sprzętu technicznego i audiowizualnego. Zajęcia, w których uczestniczą osoby niepełnosprawne, odbywają się w tej części budynku, który jest dostosowany do ich potrzeb. Osobom niepełnosprawnym proponowane są fakultatywne rodzaje zajęć w ramach przedmiotu wychowanie fizyczne. Studenci niepełnosprawni mogą też otrzymać stypendium specjalne dla nich przeznaczone. Obecnie na ocenianym kierunku nie ma studentów niepełnosprawnych.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.4

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym odpowiednie warunki do studiowania: funkcjonuje kierownik Biura Pomocy Osobom Niepełnosprawnym, istnieje możliwość indywidualizacji trybu studiowania oraz wsparcia finansowego i pomocy technicznej.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Opis stanu faktycznego

Studenci wypowiadali się bardzo pozytywnie o pracy pionu administracyjnego – pracownicy tego działu są pomocni i życzliwi. Godziny pracy obsługi administracyjnej są dostosowane do potrzeb i oczekiwań studentów. W procesie przyznawania świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania administracyjnego (zasada instancyjności, załatwienie sprawy poprzez wydanie decyzji). Na stronie internetowej Uczelni, będącej głównym źródłem informacji, znajdują się aktualne wiadomości i ogłoszenia. Wiele informacji, dotyczących na przykład programu i toku studiów, przekazywanych jest studentom bezpośrednio – podczas zajęć i spotkań. Studenci byli w pełni zadowoleni z trybu pozyskiwania informacji. Uczelnia oferuje studentom także dodatkowe szkolenia z obsługi systemu USOS, który w założeniu Władz Uczelni, po całkowitym jego wdrożeniu, będzie głównym źródłem informacji na temat procesu dydaktycznego.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.5

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Praca działu administracyjnego jest dostosowana do potrzeb studentów i spełnia ich oczekiwania. Studenci mają też zapewniony dostęp do informacji dotyczącej procesu dydaktycznego.

6. W jednostce działą skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

Ocena spełnienia kryterium 6:

W PEŁNI

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Jednostka wdrożyła system umożliwiający regularne monitorowanie, ocenę i doskonalenie procesu kształcenia na ocenianym kierunku, w tym ocenę stopnia realizacji efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów, a następnie jego doskonalenie. Przyjęte rozwiązania podlegają systematycznej, corocznej analizie w zakresie adekwatności stosowanych narzędzi oraz poprawy ich skuteczności. Funkcjonujące w ramach systemu procedury gwarantują monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz ich weryfikację na każdym etapie kształcenia. Skuteczność działania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia przejawia się we właściwie prowadzonej polityce kadrowej wykorzystującej wnioski z oceny nauczycieli akademickich, dokonywanej przez studentów wizytowanego kierunku. Władze kierunku sprawnie wdrażają adekwatne do specyfiki kształcenia rozwiązania w zakresie monitorowania losów zawodowych absolwentów oraz udostępniania studentom informacji o programie i procesie kształcenia. Pozytywnie należy ocenić również starania Władz kierunku w zakresie udoskonalenia oferowanych studentom i nauczycielom akademickim zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej (bliskie realizacji plany budowy nowej siedziby). Przyjęte rozwiązania podlegają systematycznej, corocznej analizie dotyczącej adekwatności stosowanych narzędzi oraz poprawy ich skuteczności, co potwierdzają zgromadzone oraz udokumentowane przez Uczelnię działania w zakresie zapewniania jakości kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

- Warto rozważyć kwestię zaproszenia przedstawicieli studentów do prac w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia;

- podjąć trud przełamania oporu środowiska duszpasterskiego i wprowadzić - z myślą o studentach - informację zwrotną na temat wyników ankiet oraz wdrażanych działań naprawczych.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

1. Opis stanu faktycznego

(6.1.1) Jednostka zapewnia doskonalenie programów nauczania i planów studiów, a także stosowanych form, metod i środków dydaktycznych w celu dobrego przygotowania absolwentów do wymagań rynku pracy oraz przemian społeczno-kulturowych. Projektowanie efektów kształcenia i ich zmian odbywa się przy udziale interesariuszy zewnętrznych (gł. przedstawiciele Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej), mają oni zapewniony wpływ na program studiów, realizowane efekty kształcenia i ich weryfikację. Bezpośredni kontakt z duchownymi i władzami Kościołów zapewniają wyznaczeni przez Władze Wydziału kierownicy praktyk kościelnych. Dbają oni o zapewnienie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie budowania wysokiej kultury jakości kształcenia. Specjalnie sporządzane sprawozdania z kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi zawierają szczegółową analizę ich opinii, wniosków i oczekiwań wobec Uczelni. Dostrzegając potrzebę intensyfikacji działań zachęcających interesariuszy do aktywnego udziału w ocenie programu kształcenia, Władze jednostki zleciły Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia szczegółową analizę ankiet ewaluacji praktyk kościelnych pod kątem relacji z interesariuszami zewnętrznymi i z uwzględnianiem ich potrzeb w procesie kształcenia. Interesariusze zewnętrzni są też zaangażowani kształtowanie koncepcji kształcenia i doskonalenia oferty dydaktycznej.

Także interesariusze wewnętrzni – kadra akademicka - uczestniczą w procesie podnoszenia jakości kształcenia. Wprawdzie w skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia nie wchodzi studenci, jednak przegląd dokumentacji programu studiów dowodzi, iż każdorazowa zmiana efektów kształcenia przeprowadzana była po uprzednim uzyskaniu pozytywnej opinii samorządu

studentów, który jednocześnie formułował własne uwagi i sugestie dotyczące zmian programu studiów. Studenci zostali natomiast powołani w skład Rady Wydziału w liczbie spełniającej wymaganie określone w art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Godnym odnotowania jest fakt, że pracownicy naukowo-dydaktyczni, korzystający z wyjazdów w ramach specjalnego programu („Chrześcijańska Akademia Teologiczna jako promotor integracji społecznej”), po powrocie w specjalnych raportach przedstawiali organizację dydaktyki na zagranicznych wydziałach teologicznych. Następnie dostrzeżone, korzystne dla Uczelni wzorce wykorzystano w ramach realizowanego procesu kształcenia, np. w zakresie polepszenia metodyki prowadzenia zajęć. Także zgłaszane przez kadrę akademicką sugestie dotyczące projektowania efektów kształcenia omawiane są na posiedzeniach zarówno Zespołu ds. Jakości Kształcenia, jak i Rady Wydziału, a także jako uwagi nauczycieli akademickich przekazywane w czasie bezpośrednich rozmów z Dziekanem Wydziału.

Wprowadzone w 2014 r. zmiany w programach kształcenia obejmujące korektę planów studiów dowodzą, iż system właściwie reaguje na uwagi zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Dostrzega się konieczność dokonywania przeglądu i weryfikacji dokumentacji oraz istniejących procedur. Corocznie Władze jednostki dokonują analizy funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia. Zidentyfikowane problemy i niedoskonałości, np. w sylabusach są korygowane i usuwane. Zorganizowano nawet szkolenie z zakresu opracowania dokumentacji na temat prowadzonych zajęć, ich treści, zakładanych efektów kształcenia. Prowadzi się także szkolenie z zakresu edukacji akademickiej, służące podniesieniu poziomu dydaktycznego zajęć.

(6.1.2) Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia. Dotyczy to również organizowanych poza Uczelnią praktyk studenckich – służą temu kwestionariusze ankiet zawierające szczegółową analizę posiadanych i zdobytych w czasie praktyk umiejętności, kompetencji społecznych oraz wiedzy. Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia ocenia się też na podstawie wyników prac zaliczeniowych, egzaminów, prac dyplomowych oraz hospitacji zajęć dydaktycznych. Ze względu na niewielką liczbę studentów możliwe jest, zdaniem Władz Wydziału i kadry akademickiej, monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na bieżąco. Bezpośredni kontakt nauczycieli akademickich z studentami pozwala na szybkie zdiagnozowanie problemów i ich eliminację. Także prowadzona konsekwentnie i systematycznie analiza funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia pozwala dostrzec niedoskonałości w procesie kształcenia. Wyniki corocznych przeglądów wykorzystywane są do doskonalenia programu kształcenia, uchwalono np. zmiany w dokumentacji programu dydaktycznego, obejmujące kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia. Dostrzeżono także niekonsekwencję w stosowaniu Regulaminu wykonywania i oceniania prac dyplomowych (ujawniono przypadki zawężania formułowanych pytań kierunkowych i specjalnościowych). Podjęto zatem decyzję o monitorowaniu w bieżącym roku akademickim stosowania Regulaminu. Dowodzi to skuteczności działania systemu oraz dbałości Władz Wydziału o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia. Dowodem jest wysoki poziom merytoryczny prac dyplomowych, a także prezentacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia w formie publikacji naukowych.

(6.1.3) Weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia przeprowadzana jest przez nauczycieli akademickich podczas realizowanych przez nich zajęć dydaktycznych. Niewielka liczba studentów umożliwia prowadzącym zajęcia bieżącą weryfikację osiąganych efektów kształcenia zarówno w trakcie zajęć, jak i podczas przygotowywania przez studentów pracy dyplomowej. Także studenci mają możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez udział w ankietyzacji – oceniają w niej m.in. sposób prowadzenia zajęć, przestrzeganie zasad i kryteriów oceniania, zgodność tematyki zajęć z sylabusem przedmiotu, sposób przekazywania wiedzy. Wyniki ankiety są analizowane przez Zespół ds. Jakości Kształcenia w ramach analizy

funkcjonowania systemu jakości kształcenia.

Wykrywaniu i eliminowaniu plagiatów służy sprawdzanie prac dyplomowych poprzez system antyplagiatowy (plagiat.pl). Weryfikacja efektów kształcenia uzyskanych podczas praktyk zawodowych realizowana jest na podstawie dziennika praktyk. I tak, analiza funkcjonowania systemu zapewniania jakości kształcenia wykazała, iż interesariusze zewnętrzni zgłaszali uwagi dotyczące zdolności zastosowania w praktyce wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w trakcie studiów (chodziło m.in. o przygotowanie liturgiczne oraz kompetencje interpersonalne). Uwzględniając wyrażoną przez interesariuszy sugestię, Władze kierunku rozważają działania naprawcze.

Należy podkreślić, że wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne studentów, którzy brali udział w wymianie międzynarodowej, także podlegają weryfikacji poprzez specjalnie przygotowaną przez Uczelnię procedurę. Ponadto Władze kierunku dostrzegły potrzebę objęcia specjalnymi ankietami studentów i nauczycieli akademickich biorących udział w wymianie krajowej i zagranicznej. Pytania dotyczyłyby programów nauczania oraz organizacji procesu dydaktycznego w instytucjach zagranicznych oraz krajowych. Obecnie trwają dyskusje nad wypracowaniem najlepszej metody pozyskania cennych informacji.

(6.1.4) Senat Uczelni 28 maja 2015 r. podjął uchwałę w sprawie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się, a Rada Wydziału powołała we wrześniu Wydziałową Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem procedur umożliwiających właściwą ocenę wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych zdobytych poza systemem formalnej edukacji. Orientacja nauczycieli akademickich w zakresie przyjętych przez Uczelnię rozwiązań oraz zaangażowanie Władz Wydziału w stworzenie odpowiednich procedur weryfikujących efekty uczenia się (udział Prodziekana w konferencji dotyczącej potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem formalnej edukacji) pozwalają stwierdzić, iż implementacja przepisów prawnych w tym zakresie przebiega prawidłowo. Jak wskazują notatki z posiedzenia Komisji ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, walidacja efektów uczenia się uzyskanych poza systemem formalnej edukacji jest przedmiotem analizy prowadzącej do wypracowania rozwiązania satysfakcjonującego zarówno interesariuszy zewnętrznych, jak i Władze Wydziału.

(6.1.5) Doskonalenie programów nauczania i planów studiów oraz form, metod i środków dydaktycznych w celu dobrego przygotowania absolwentów do wymagań rynku pracy i przemian społeczno-kulturowych jest jednym z podstawowych wyznaczników funkcjonującego na ocenianym kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia. Monitoring losów zawodowych absolwentów przebiega na dwóch płaszczyznach. Po pierwsze, poprzez pozyskiwanie informacji o przydatności na rynku pracy osiągniętych podczas studiów efektów kształcenia. Informacje te uzyskuje się bezpośrednio od studentów oraz od ich pracodawców, głównie Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej. Pracodawcy stanowią bogate źródło informacji o poziomie kwalifikacji zawodowych absolwentów i przydatności na rynku pracy efektów kształcenia. Zgłaszane na bieżąco potrzeby potencjalnych pracodawców w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych służą weryfikacji przyjętego programu studiów. Potwierdzają to dokonywane zmiany programów studiów w myśl zgłaszanych pisemnie sugestii i zaleceń pracodawców. Po drugie, specyfika studiów teologicznych sprzyja bliskiemu kontaktowi nauczycieli akademickich ze studentami oraz nawiązaniu osobistych relacji, które pozwalały na wymianę informacji o losach zawodowych absolwentów kierunku. Dotychczas badanie losów zawodowych absolwentów nie miało więc charakteru formalnego, a raczej odbywało się drogą osobistych kontaktów (biorąc pod uwagę małą liczbę absolwentów, można było uznać tę formułę za wystarczającą). Jednak uwzględniając fakt, iż corocznie Uczelnia będzie promować nowych absolwentów, Władze kierunku dostrzegły potrzebę przyjęcia pewnej procedury. Trwają więc prace nad przygotowaniem formularza ankiety monitorującej losy zawodowe absolwentów, która

po pełnym wdrożeniu systemu USOS będzie właściwym źródłem pozyskiwania informacji. Działania w tym zakresie przejmie wówczas Biuro Karier, które określi m.in. cykliczność i sposób przeprowadzania ankietyzacji.

(6.1.6) Ocena nauczycieli akademickich dokonywana jest na podstawie arkusza samooceny, a także ankiet ewaluacji zajęć dydaktycznych, arkuszy hospitacji prowadzonych zgodnie z planem, wreszcie opinii przełożonego. Kryteria oceny obejmują aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Oceny na podstawie tej dokumentacji i po dyskusji wewnętrznej dokonuje Zespół Oceniający Nauczycieli Wydziału Teologicznego. Wyniki oceny przekazywane są Komisji ds. Kadr Akademickich, która przedstawia Rektorowi raport dotyczący oceny okresowej nauczycieli akademickich. W przypadku pracownika, który nie spełnia przyjętych na Uczelni standardów choćby w jednym z ocenianych obszarów, przeprowadza się kolejną ocenę już po roku. Rozmowy z kadrą akademicką potwierdziły, iż za wyróżniającą ocenę przyznawane są nagrody Rektora, które motywują do dalszego rozwoju naukowego. Warto podkreślić, że w obecnym roku akademickim realizowany jest postulat uszczelnienia systemu hospitowania zajęć dydaktycznych, tak by co roku objęci nim byli wszyscy wykładowcy. Ponadto Władze Wydziału regularnie przeprowadzają szkolenia z zakresu dydaktyki obejmujące też kwestię projektowania zajęć i przygotowywania sylabusów. Nauczyciele akademicy mogą również liczyć na wsparcie w zakresie prowadzonych badań naukowych, publikowania ich wyników, ubiegania się o granty oraz współpracę z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Prowadzący zajęcia są też zachęceni do zgłaszania uwag dotyczących efektów kształcenia dla poszczególnych przedmiotów i modułów. Przyjęte narzędzia ewaluacji zajęć dydaktycznych pozwalają na ich doskonalenie. Spowodowano na przykład, że każdy nauczyciel akademicki może się zapoznać z wynikami oceny jego zajęć dydaktycznych z wyszczególnieniem, jakiego aspektu zajęć dotyczą negatywne, a jakiego pozytywne uwagi. W celu usystematyzowania informacji dotyczących planów naukowych pracowników corocznie przygotowywany jest plan działalności naukowej na Wydziale Teologicznym.

(6.1.7) Wyniki wypełnianych przez studentów ankiet, analizowane przez Komisję ds. Zapewniania Jakości Kształcenia, stanowią element oceny okresowej nauczycieli akademickich jednostki. Wnioski płynące z ankiet podlegają również ocenie Dziekana Wydziału. W przypadku niekorzystnej oceny Władze jednostki, w porozumieniu z kierownikiem katedry podejmują kroki służące naprawie sytuacji (w roku akademickim 2013-2014 odnotowano jeden taki przykład słabej oceny, a wyniki ankiet studenckich z następnego roku pokazały znaczącą poprawę ocen tego nauczyciela). Należy docenić działania Władz Wydziału służące promowaniu ankiet jako ważnego czynnika podnoszenia jakości kształcenia. Efektem jest wzrost liczby wypełnionych ankiet (mimo że studenci nie otrzymują informacji zwrotnej na temat wyników ankiet oraz wdrażanych działań naprawczych, co władze Uczelni tłumaczą specyfiką środowiska duszpasterskiego). Popularność ankiet pozwala na lepszą ocenę stopnia satysfakcji studentów z procesu kształcenia. Także opinia studentów na temat zawartości ankiet jest brana pod uwagę i przyczynia się do zmiany np. składowych oceny. Średnia wszystkich ocenianych przez studentów elementów procesu kształcenia wyniosła, w ostatnim przeprowadzonym badaniu, ponad 93%. Jest to niewątpliwie wysoki wskaźnik zadowolenia z jakości realizowanego procesu kształcenia.

(6.1.8) Coroczna analiza funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia obejmuje również ocenę warunków procesu dydaktycznego, czyli stan przygotowania audytoriów do prowadzenia zajęć, wyposażenie sal wykładowych, biblioteki i czytelni, dostęp studentów do komputerowych baz danych, a także komputerów poza godzinami zajęć dydaktycznych oraz ocenę sposobu realizacji praktyk studenckich. Do każdego z wymienionych kryteriów oceny warunków kształcenia przyporządkowano odpowiedzialność nauczycielom akademickim oraz pracownikom administracyjnym. Dowodem skuteczności dokonywanej oceny warunków kształcenia są wprowadzone udogodnienia, np. w zakresie wyposażenia sal w sprzęt multimedialny,

dostosowania godzin pracy dziekanatu do potrzeb studentów etc. Narzędziem służącym ocenie infrastruktury dydaktycznej jest studencka ankieta ewaluacyjna dotycząca np. pracy biblioteki, czy dziekanatu, a także zawierająca sugestie. Zarówno forma, jak i wyniki ankiet podlegają stosownej analizie, co w połączeniu z wysoką zwrotnością ankiet służy podnoszeniu jakości oferowanego studentom zaplecza. Warto zwrócić uwagę, że jednostka analizuje rozwiązania w zakresie np. systemu stypendialnego istniejące w innych uczelniach krajowych. W efekcie Wydział wypracował właściwą dla specyfiki prowadzonych studiów formę wsparcia dla studentów. Jak już wspomniano, Uczelnia oferuje studentom stypendium Rektora dla najlepszych studentów, stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, a w przypadku nagłego pogorszenia się sytuacji finansowej studenta istnieje możliwość złożenia wniosku o przyznanie zapomogi. Ponadto studentom oferuje się środki finansowe pochodzące z kościelnego systemu stypendialnego. Wydział Teologiczny wspiera działalność kół naukowych, publikujących gazetki o profilu naukowym i praktycznym. Zakwaterowanie studentom spoza Warszawy zapewniają Kościoły kształcące na Wydziale Teologicznym swoje przyszłe kadry, a także Osiedle Akademickie „Przyjaźń”. Władze kierunku troszczą się również o studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych, dla których - jak wiadomo - wyznaczono opiekuna. Choć obecna infrastruktura, którą dysponuje Uczelnia, nie jest w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, to dzięki zaangażowaniu Władz Uczelni uzyskano wsparcie finansowe dla budowy nowej siedziby.

Studenci ocenianego kierunku mogą korzystać z wyjazdów w ramach programu Erasmus+ oraz na podstawie umów dwustronnych z zagranicznymi jednostkami naukowymi, a także ze wspomnianego programu „Chrześcijańska Akademia Teologiczna jako promotor integracji społecznej” finansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Przeprowadzona analiza w tym zakresie wykazała poprawę mobilności studentów, choć nadal istnieją ograniczenia finansowe.

(6.1.9) W jednostce archiwizuje się pełną dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia, a więc oceny corocznego przeglądu programów i planów studiów, sprawozdania ze spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, oceny przebiegu procesu dydaktycznego, wyniki analiz porównawczych procesu dydaktycznego w innych uczelniach krajowych, oceny własnych warunków realizacji procesu dydaktycznego etc. Za realizację działań naprawczych jakości kształcenia odpowiadają prorektor ds. dydaktycznych oraz kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych. Materiały potwierdzające weryfikację efektów kształcenia (kolokwia, egzaminy, prace pisemne) gromadzą i archiwizują osoby odpowiedzialne za weryfikację efektów kształcenia.

W trakcie wizytacji zapoznano się z dokumentacją zawierającą informacje o zagadnieniach będących przedmiotem obrad Rady Wydziału oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Analiza materiałów dowodzi, iż problematyka jakości obejmująca m.in. kwestie programów kształcenia, polityki kadrowej, strategii rozwoju Uczelni podlega ciągłej analizie. Następnie podejmowane są działania naprawcze służące doskonaleniu jakości kształcenia. Należy stwierdzić, że w jednostce jest zapewnione gromadzenie, analizowanie i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia.

(6.1.10) Sposób i skala informowania o ofercie dydaktycznej jednostki i zasadach rekrutacji podlega ocenie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Informacje te są dostępne na stronie internetowej Uczelni, tablicach ogłoszeń ulokowanych na terenie Wydziału, a także w ramach akcji promocyjnych na targach edukacyjnych oraz imprezach organizowanych przez Kościoły. Informacje dotyczące procesu kształcenia: programów studiów, kryteriów ocen, przepisów, zasad przyznawania pomocy materialnej, wymiany z uczelniami w kraju i za granicą etc. można uzyskać w dziekanacie, czytelni biblioteki, na stronie internetowej Wydziału, a także znajdując się na ogólnodostępnych tablicach ogłoszeń w budynku Uczelni. Z punktu widzenia

studentów przyjęte zasady zapewniają im pełny dostęp do informacji. Odpowiedzialność w zakresie publikowania informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów spoczywa na pracownikach dziekanatu. Na Wydziale Teologicznym wdrażany jest obecnie system informacji studenckiej USOS, który zgodnie z intencją Władz Wydziału usprawni wymianę informacji i udoskonali komunikację ze studentami. Dostrzeżono również potrzebę przeprowadzenia modernizacji dotychczasowej strony internetowej. Nowa wersja, zawierająca treści, których - zdaniem interesariuszy wewnętrznych - brakowało, jest obecnie opracowywana.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.10

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Istniejący w jednostce wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest skuteczny - zapewnia ciągle monitorowanie i doskonalenie stworzonych mechanizmów. Uwzględniając autonomię i specyfikę Uczelni, system wdraża dobre praktyki w zapewnieniu jakości pracy dydaktycznej i naukowej. Przejrzysty podział obowiązków w objętych systemem obszarach oraz kompleksowość stosowanych procedur gwarantują efektywność udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie projektowania, monitorowania oraz weryfikowania zakładanych programem studiów efektów kształcenia. Oceniany system został wdrożony z uwzględnieniem wyznaczonych dla niego celów strategicznych, umożliwiając systematyczną ocenę i optymalizowanie metod realizacji procesu kształcenia przy wykorzystaniu potencjału kadry akademickiej, informacji z monitorowania losów zawodowych absolwentów, a także dostępnej infrastruktury.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

W jednostce jest prowadzona konsekwentnie i systematycznie analiza funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia. Corocznie Władze jednostki identyfikują niedoskonałości w zakresie stosowanych narzędzi, metod i mechanizmów. Dostrzeżone problemy i wady, np. w sposobie przygotowania sylabusów oraz ich treści, zawartości ankiet czy skali ankietyzacji są korygowane i usuwane. Dostrzeżono na przykład niekonsekwencję w stosowaniu Regulaminu wykonywania i oceniania prac dyplomowych (ujawniono przypadki zawężania formułowanych pytań kierunkowych i specjalnościowych). Podjęto zatem decyzję o monitorowaniu w bieżącym roku akademickim stosowania Regulaminu.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2

W PEŁNI

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka systematycznie analizuje funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w sposób, który pozwala dostrzec jego niedoskonałości. Następnie koryguje i wzbogaca mechanizmy systemu.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zamieszczona w Raporcie samooceny jest zasadniczo trafna i przekonująca. Właściwie identyfikuje mocne strony jednostki, w tym program i plan kształcenia, rzeczywiście oparty na najlepszych wzorcach, także międzynarodowych. Trudno też nie zgodzić się z opinią, że atutem ocenianego kierunku jest prekursorskie w przypadku teologii wprowadzenie studiów dwustopniowych, realizowanych w pełnym duchu ekumenicznym i wielokulturowym.

Nie podlegającą dyskusji szansą zarówno dla jednostki, jak i całej Uczelni jest zrealizowanie planu budowy nowej siedziby. Nie tylko uatrakcyjni to studiowanie na ChAT pod względem infrastruktury, teraz jedynie dostatecznej, ale przede wszystkim pozwoli na dalszy rozwój Uczelni. Może też łatwiej będzie pozyskać nowych nauczycieli akademickich, dysponujących odpowiednią wiedzą i doświadczeniem, co zniweluje rysujące się na horyzoncie zagrożenie luki pokoleniowej w kadrze naukowo-dydaktycznej, słusznie zdiagnozowanej przez Władze kierunku jako jego słaba strona. Rację mają też Władze kierunku, gdy wśród słabych stron wymieniają nieskuteczność w postępowaniach grantowych oraz niewielki udział w projektach międzynarodowych, zaś wśród zagrożeń – czynnik demograficzny. Natomiast nie wydaje się, że Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej grozi przekształcenie w wyższą szkołę zawodową, co – jak czytamy w analizie SWOT – miałyby być elementem polityki państwa. Ta obawa nie wydaje się być uzasadniona. „Pełne wprowadzenie studiów dwustopniowych i skuteczne poszerzenie oferty edukacyjnej o dodatkowe moduły specjalizacyjne i jej umiędzynarodowienie” to rzeczywiście najlepsza gwarancja rozwoju kształcenia na ocenianym kierunku. I z tym wywodem autorów analizy SWOT trudno się nie zgodzić.

Zalecenia

- Sugeruje się wprowadzenie na ocenianym kierunku przedmiotów ogólnouczelnianych, zgodnie z wymogami ustawy;
- zaleca się korektę liczby punktów ECTS w przypadkach (nielicznych) przeszacowania czasu pracy studenta i uzgodnienia liczby punktów w przedmiotach z identyczną liczbą godzin wykładowych, przy zachowaniu pewnych różnic wynikających z innej liczby egzaminów;
- należy staranniej opracować i w pełni wdrożyć procedury uznawania efektów kształcenia osiągniętych poza Uczelnią;
- mając świadomość różnych uwarunkowań, to jednak zaleca się w miarę szybko zrealizować plany budowy nowej siedziby;
- należałoby doprecyzować kryteria przyznawania stypendium Rektora dla najlepszych studentów;
- warto byłoby rozważyć kwestię rezygnacji z opłaty za wznowienie studiów;
- należałoby zaprosić przedstawicieli studentów do prac w Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia;
- warto podjąć trud przełamania oporu środowiska duszpasterskiego i wprowadzić - z myślą o studentach - informację zwrotną na temat wyników ankiet oceniających kadrę oraz wdrażanych w ich wyniku działań naprawczych.

Dobre praktyki

- Za dobrą praktykę, będącą źródłem cennych informacji, należy uznać prowadzoną przez Władze Wydziału analizę porównawczą procesu dydaktycznego w innych uczelniach krajowych. Obejmuje ona, poza zasadami rekrutacji czy rozwiązaniami systemu stypendialnego, efekty kształcenia realizowane w ramach przyjętych programów kształcenia na studiach I i II stopnia ocenianego kierunku w specjalnościach teologia ewangelicka, prawosławna, starokatolicka oraz teologia tradycji wyznaniowych.
- Należy dodać, że Wydział Teologiczny ChAT jest prekursorem – w relacji do wydziałów teologicznych innych uczelni - wprowadzenia strategii bolońskiej na kierunku teologia. Odejście od jednolitych studiów magisterskich było następstwem zgłaszanej przez interesariuszy

wewnętrznych i zewnętrznych potrzeby zapewnienia możliwości kontynuowania kształcenia przez studentów, którzy ukończyli seminarium, a nie uzyskali tytułu zawodowego magistra;

- Wartą podkreślenia praktyką jest stosowana w jednostce zasada składania przez pracowników uczestniczących w wymianie międzynarodowej sprawozdań zawierających opis i ocenę procesu kształcenia w ośrodkach zagranicznych. Następnie dostrzeżone, korzystne dla Uczelni wzorce wykorzystano w ramach realizowanego procesu kształcenia, np. w zakresie polepszenia metodyki prowadzenia zajęć. W najbliższej przyszłości zarówno przedstawiciele kadry akademickiej, jak i studenci zostaną objęci ankietyzacją, która w sposób usystematyzowany pozwoli na zbieranie cennych informacji na temat procesu kształcenia za granicą.